

Aan

Minister VWS

Deadline: 30-01-2024

Ontworpen door

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Patiënt en Zorgorde-
ning
Team C

Ongesteld door

nota

(ter beslissing)

Advies Normering bij tariefstelling door de NZa

Datum Document
21 januari 2024

Kenmerk
3762906-1060939-PZo

Bijlage(n)
2

1. Aanleiding

In het Coalitieakkoord is de maatregel 'Sturing op doelmatigheid via de tarieven' opgenomen. Het idee van deze maatregel is om doelmatigheid te bevorderen via tariefstelling, door normatieve elementen toe te voegen in sectoren waar vaste of maximumtarieven worden gehanteerd.

Voor het uitvoeren van deze maatregel heeft VWS aan de NZa een formele adviesaanvraag gestuurd waarin VWS de NZa vraagt te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om doelmatigheid te bevorderen door normatieve elementen te betrekken bij de tariefstelling in de Zvw. Dit om de doelmatigheidsbesparing uit het Coalitieakkoord te kunnen realiseren. De uitkomsten van deze adviesaanvraag zouden na besluitvorming hierover in de tarieven 2025 en verder verwerkt kunnen worden.

Dit adviesrapport is maandag 15 januari 2024 door de Raad van Bestuur van de NZa vastgesteld.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

1. Het Adviesrapport van de NZa aan de Tweede Kamer beleidsarm toe te zenden.
2. Daarom bijgevoegde brief te ondertekenen, waarna deze samen met het advies van de NZa (in de bijlage) aan de Tweede Kamer kan worden verzonden. In deze brief geeft u aan dat het NZa advies zal worden betrokken bij de besluitvorming ter voorbereiding op de begroting vanwege de nog openstaande taakstelling voor 2025 en verder.

De verzending van deze brief dient op 30 januari 2024 plaats te vinden in verband met de publicatie van de NZa op haar website op deze datum.

Kenmerk
3762906-1060939-PZO

3. Kernpunten

- De algemene conclusie van het rapport is dat de NZa, door de wijze waarop zij tarieven vaststelt, al doelmatigheidsprykkels in de tarieven opneemt door de tarieven vast te stellen op het gewogen gemiddelde van de kosten die zorgaanbieders voor de betreffende zorg maken. Door deze systematiek worden zorgaanbieders met een kostenniveau boven dat gemiddelde immers geprikkeld hun kosten te verlagen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de tarieven (gemiddeld) redelijkerwijs kostendekkend moeten zijn.
- Technisch gezien kan het tarief ook lager dan de gewogen gemiddelde kostprijs worden vastgesteld, bijvoorbeeld door de tarieven vast te stellen op basis van de x% meest doelmatige instellingen. Echter, naarmate de norm strenger wordt, wordt het onderbouwen en motiveren van de redelijkerwijs kostendekkendheid belangrijker en lastiger. Dit blijkt ook uit jurisprudentie.
- De NZa geeft aan dat een andere onderzoeksmethode is tarieven vast te stellen op basis van een (deels) normatieve tariefonderbouwing. Bij een kostprijsonderzoek op basis van werkelijke kosten meet de NZa gemaakte kosten en bij een normatieve tariefonderbouwing baseren ze de vergoeding niet zozeer op een afspiegeling van de werkelijke kosten, maar op basis van een veralgemeniseerde of gewenste situatie. Normeren van tarieven, of onderdelen van tarieven (tariefelementen), behoort tot de mogelijkheden voor het bepalen van door NZa gereguleerde tarieven. Ook voor een tarief gebaseerd op een norm geldt dat er een goede onderbouwing moet zijn, waarmee aangetoond wordt dat zorg tegen dat tarief redelijkerwijs kostendekkend geleverd kan worden. De NZa constateert dat dergelijke normen niet of nauwelijks voorhanden zijn.
- Alles overziend geeft de NZa geen concrete mogelijkheden om verdere normering in de tarieven toe te passen.
- Alternatieve invulling: in het advies wijst de NZa erop dat als de minister een generieke tariefkorting aan een sector op wil leggen, de minister de NZa daartoe een aanwijzing kan geven. Het gaat dan om een politieke keuze met als doel om daarmee de kosten van de gezondheidszorg binnen de perken te houden. De NZa adviseert wel om hierin terughoudend te zijn. Voorkomen moet worden dat zorgaanbieders bijvoorbeeld de noodzakelijke zorg niet meer kunnen leveren als gevolg van een dergelijke maatregel.
- Op 15 januari 2024 is het rapport door de NZa formeel door de RvB vastgesteld (zie bijlage). De NZa heeft aangegeven dat zij het rapport op zal nemen op haar documentenplatform op haar website, maar er geen nieuwsbericht aan te zullen wijden. Na toezending van het rapport door de NZa aan de minister, zal een termijn van 2 weken gaan lopen, voordat de NZa het rapport zal publiceren op haar website.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De conclusie van de NZa dat zij geen mogelijkheden ziet om onderbouwde normerende elementen in de tarieven op te nemen waarmee de in het Coalitieakkoord opgenomen besparing gerealiseerd kan worden, zou vragen op kunnen roepen op welke wijze de minister de taakstelling in gaat vullen. Hierover moet in de besluitvorming ter voorbereiding op de begroting 2025 duidelijkheid ontstaan. De NZa noemt als alternatief het doorvoeren van een doelmatigheidskorting in NZa-tarieven waardoor de besparing gerealiseerd kan worden. Naar verwachting ligt een dergelijke maatregel politiek gevoelig, zeker in de aanloop naar een nieuw kabinet.

Kenmerk

3762906-1060939-PZO

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het betreft het ter informatie delen van een NZa-rapport zonder beleidsinhoudelijke reactie.

c. Financiële en personele gevolgen

Aan deze maatregel is in het Coalitieakkoord een besparing gekoppeld van € 120 miljoen in 2024 oplopend tot € 147 miljoen structureel. De helft van deze besparing is verwerkt in de IZA-kaders, waarmee de helft nog ingevuld moet worden.

Voor het jaar 2024 is het besparingsverlies verwerkt in de voorjaarsnota 2023 en de begroting 2024.

In de voorjaarsbesluitvorming zal besloten moeten worden over de invulling van de resterende taakstelling voor 2025 en verder.

De financiële gevolgen van het advies van de NZa worden met de uitkomsten van de voorjaarsbesluitvorming gecommuniceerd. U neemt op dit moment nog geen besluit over de wijze waarop u met het adviesrapport om zal gaan.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Het betreft het ter info delen van een adviesrapport aan de Tweede Kamer. De juridische aspecten komen pas aan bod bij de voorjaarsbesluitvorming als de minister besluit op welke wijze zij met de resultaten van het advies wenst om te gaan.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

FEZ, PZo, CZ en FIN.

f. Gevolgen administratieve lasten

n.v.t.

g. Toezeggingen

n.v.t.

h. Fraudetoets

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

"Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer".